

Ліцей № 74 імені Марійки Підгірянки Львівської міської ради

Конкурс екскурсоводів закладів освіти
«Край, в якому я живу»

Оглядова екскурсія:
**«...І як я вже буду позабута,
То цвістимуть пісеньки мої»**

Літературний музей

Янчева Карина, 11 – А клас
Карбовник Ірина Адамівна, Ліцей № 74, учителька української мови та
літератури, тел. 0679731143

Ініціатор створення музею - Євгенія Маркіянівна
Кучеренко – учителька української мови та літератури

Упродовж 1978 – 1998 років у середній школі № 74 м. Львова вчительським та учнівським колективами проводилася дослідницько – пошукова робота по збиранню матеріалів про життя і творчість Марійки Підгірянки

Курилин Костянтин Михайлович – завідувач відділу україніки ЛННБ України імені В. Стефаника (3), КЗ ЛОР «Львівський історичний музей» (4).

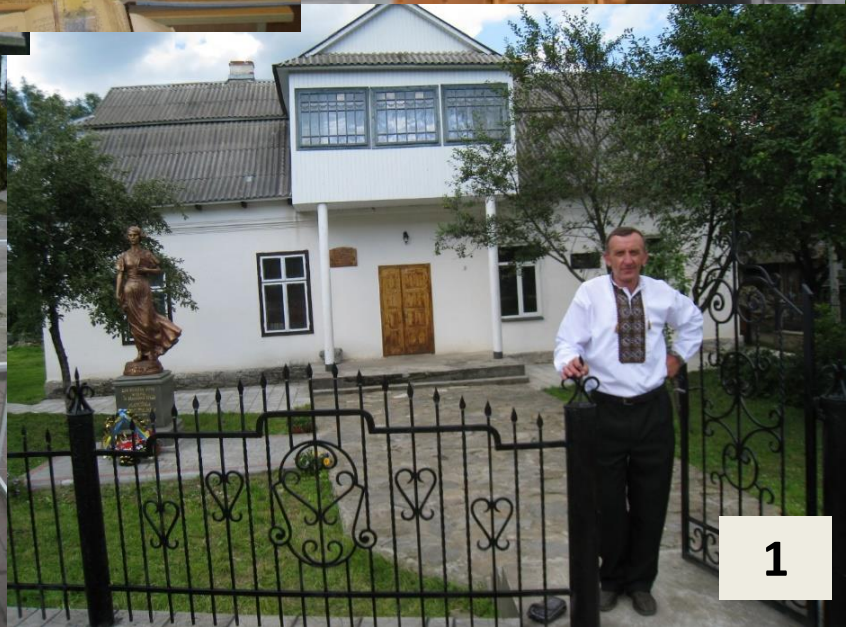
3

4

2

1

Співпраця у музейній справі з літературно - краєзнавчим музеєм Марійки Підгірянки в с. Білі Ослави (керівник - Левицький Василь Юрійович, 1), Інститутом Івана Франка НАН України (Наїхлік Оксана Мирославівна, 2).

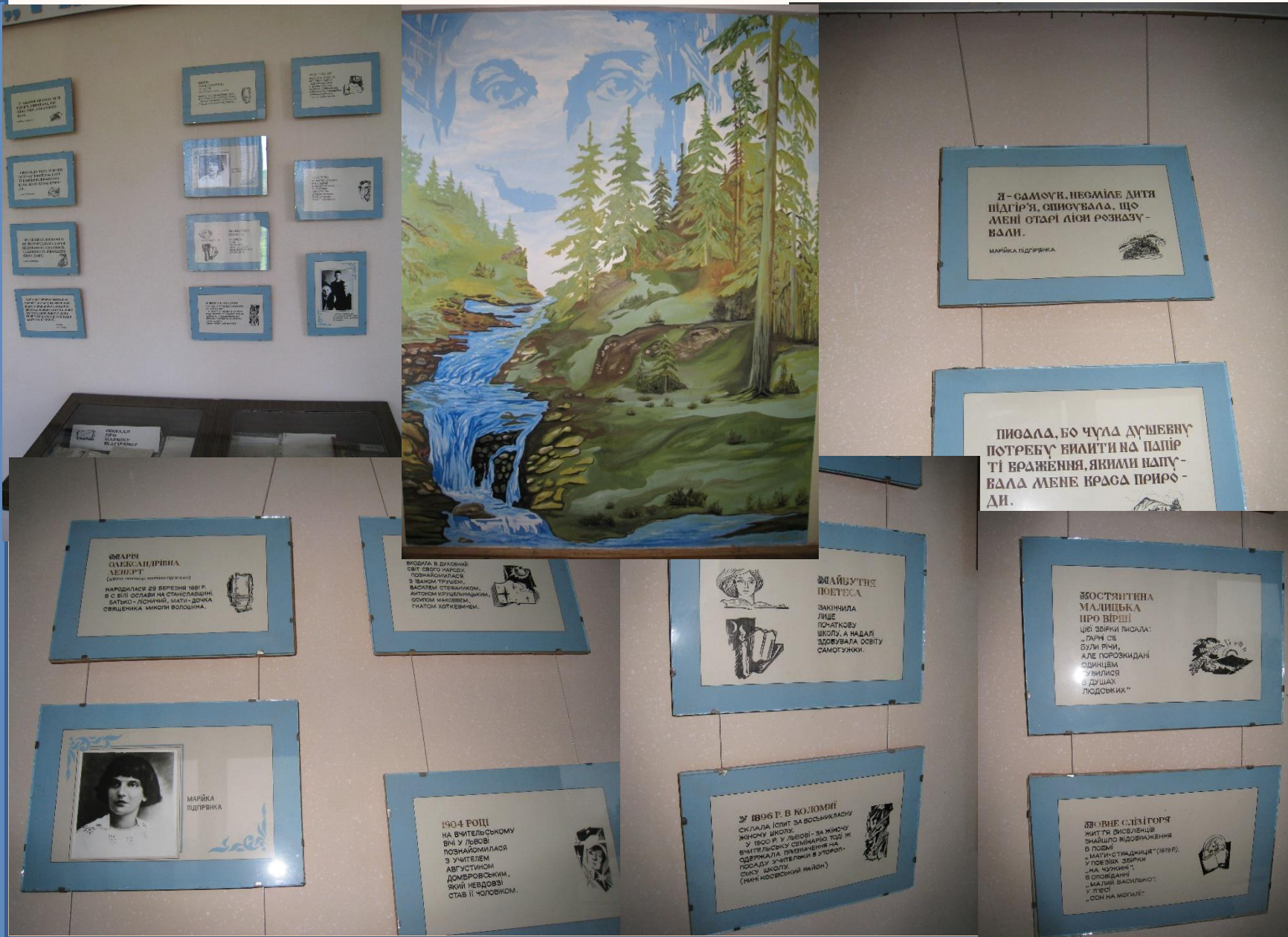
Тематичні екскурсії: «Розкажу вам казку, байку», «Ростіть великі», «Стежками Марійки Підгірянки», «Дивосвіт Марійки Підгірянки», «Славетна руднівчанка»

Ліцеїсти - екскурсоводи проводять оглядову екскурсію для дітей і дорослих «... І як я вже буду позабута, то цвістимуть пісеньки мої» . Починається екскурсія у музеї, а закінчується біля будинку, в якому жила Марійка Підгірянка в Рудно

Стенди першого розділу і настінний розпис знайомлять із селом Білі Ослави, в якому народилася Марійка Підгірянка у родині лісівника Омеляна Ленерта

Експозиція музею складається з чотирьох розділів: «Дитячі роки Марійки Підгірянки», «Юність поетеси», «Марійка Підгірянка – зріла особистість», «Наша землячка»

Спогади про Марійку Підгірянку дослідника життєвого творчого шляху поетки Василя Слезінського, жителів сіл, у яких згодом учителювала, колеги

В основу музейної композиції лягли найцінніші експонати: рукописні оригінали спогадів чоловіка поетки Августина Домбровського та дочки Дарії Домбровської, друковані спогади старшого сина Остапа Домбровського

Є у музеї копія першого друкованого у львівській газеті, яку видавав Іван Франко, «Діло» 1902 року вірша «Ой не нам!», підписаного псевдонімом Підгірянка

...учителів середніх шкіл...
...опалити. Невеских інфор- у туташнім порті. Ногода спіра-
...приймає напас: Сто- слоній тонна публіка вийшли на про-
...оружина 12. 1903-19

...овістості.
...учителів VII. класи
...домий, удоковитъ сѣ
...ф мѣта. В. с. п.!

...оцансьий, редакторъ
...ловныхъ представл
...ыхъ рокахъ москво
...ип сѣ д. 21 с. м. вѣ
...и. Покинула, родже-
...тѣтовѣ, посвятивъ сѣ
...идистицѣ, вступивъ
...циі тогдѣ яко замо-
...оревяни въ 1871 р.
...рицѣмъ, провадивъ
...выданництва, т. є.
...оли урвала сѣ зму-
...иши сѣ на спирт-
...мъ вѣнъ зб своєю
...ти не могъ. Рѣвно
...и в видѣлованъ
...та, Руссовъ Радъ,
...ийсь часъ бувъ
...имени Мих. Кач-
...бурсы Ставропи-
...тійчюи дѣяльності
...ій галицкахъ мѣстѣ
...гобичъ, Гомбѣи и
...сѣ 1882 р. засудже-
...вѣзницѣ за забу-
... (Гичичка). По у-
...ийй перевѣсь сѣ зъ
...до трудивъ сѣ до
...садѣ при тамошній
...О скільки знаємо,
...пох. Наумовичъ) не
...раю", який колисъ
...; та вже до рѣдно-
...вертати... роля его
...редѣ 1887 рокомъ.
...лю. В. с. п.!

...амы.
...Въ соймѣ зажадавъ
...ицѣ розказани ко-
...збранемъ подпн-

МАЛЫЙ ФЕЙЛСТОНЪ

Ой не нам!
Ой не нам та не нам
В найдахах ходити,
Ой не нам та не нам
Ворогам служити;
Кланити ся панам
Та ще й чурмам паньскимъ
Ой не нам та не нам,
Унукам гетьманьскимъ!

Ой не нам та не нам
Копати в неволі,
Датьорать ворогам
На своему полі,
Карки гнуть під ярмом
Московским та лицким —
Ой не нам та не нам,
Потомкам козацким!

Ой не нам вічно жить
В оковах, що тиснуть;
Врати! руки пружайть,
Най окови тріснуть!
Врати! в огні любий
Серце й дух крїпати —
Во не ми, ой не ми
Будем ся хилити!

Ой не нам вічно спать
Давлячись в могилі —
Врати! ну-ж гартувать
Молоді сили!
Серцем, духом, грудьми
Неньку боронити —
Най сьвіт знає, що ми
Україна діти!

Підгірянка.

Уторокъ 20. П. 1902.

У другому розділі «Юність поетеси» представлено відомості про складання Марією Ленерт екстерном іспитів і отримання призначення на посаду вчительки в Уторопську школу, знайомство з І. Франком, поетичний дебют, одруження із учителем А. Домбровським

Серед експонатів - світлина Марійки Підгірянки зі своїми маленькими дітьми у Гмінді і написана з болю і страждань матері, які втратили дітей, поема «Мати – страдниця»

Третій розділ «Марійка Підгірянка – зріла особистість» висвітлює важкі умови життя та праці сільської вчительки Марії Домбровської на Закарпатті, депортацію до Австрії, перебування із дітьми у бараках для біженців, де поетка уклала збірку «На чужині»

Оригінальні сторінки з поезіями Марійки Підгірянки у журналі «Дзвіночок», який видавав у 30 – ті роки ХХ століття Юрій Шкрумеляк у Львові

Копії патріотичних поезій гарячої приятельки пластового руху Марійки Підгірянки, що друкувалися у часописах та альманахах 20-х років ХХ століття: «Наша книга», «Жіноча доля», «Наш світ»

Макет карти, де виділено місця перебування поетки

Прикрашають музей 2 портрети Марійки Підгірянки: один створив Юліан Буцманюк у 20 –ті роки ХХ ст. під час учителювання поетки у с. Порошковому на Закарпатті, автором другого є руднівчанин , учень школи, Микола Пухир

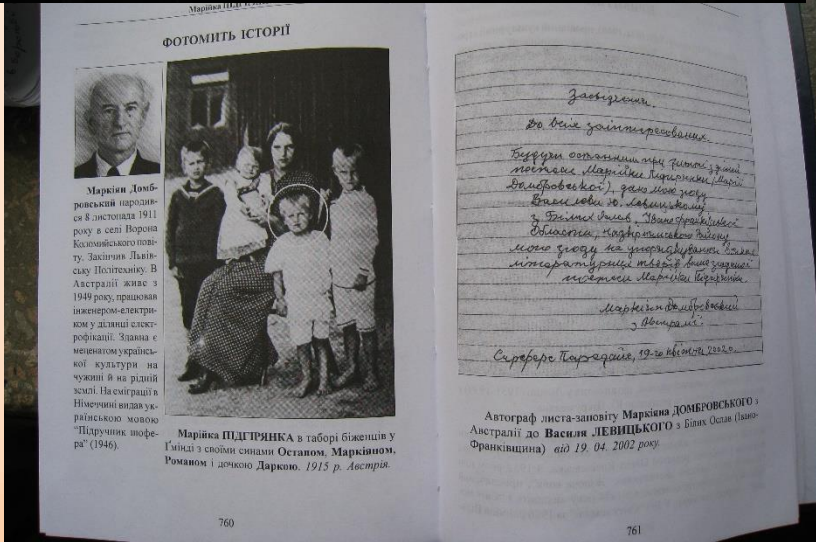
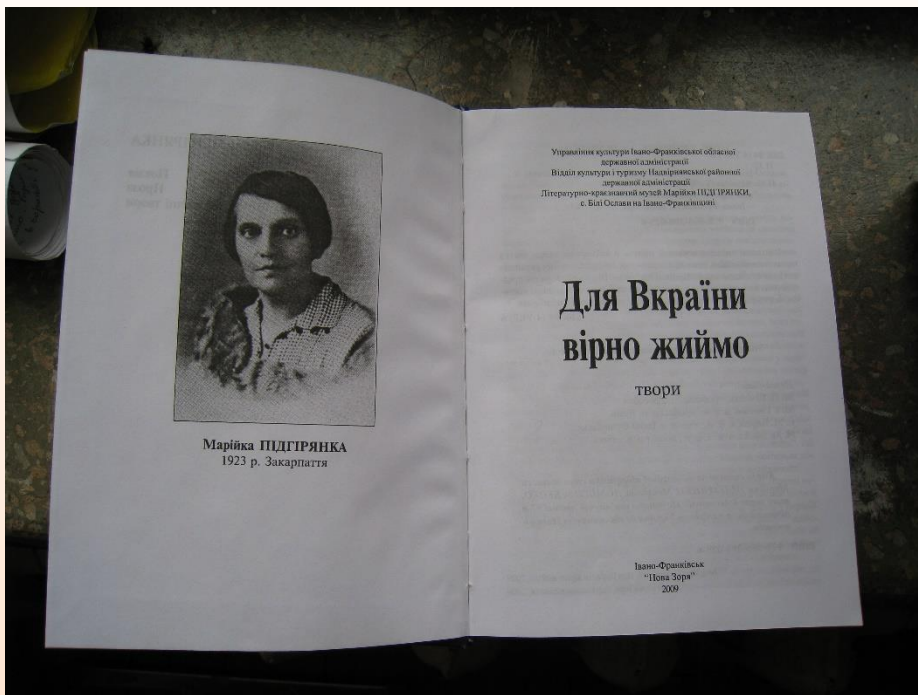
Конверт із поштовою маркою і штемпелем, на яких
увіковічна Марійка Підгірянка: зображено портрет поетки
та карпатський краєвид

Серед експонатів є бібліотека творів Марійки Підгірянки, світлини її чоловіка Августина Домбровського, чотирьох дітей та трьох онуків

Поетичні збірки «Вибране» та «Материнський віночок»

Є у музеї й повне видання творів поетки – книга поезії, прози та сценічних творів «Для України вірно жиймо» з автографом листа - заповіту Маркіяна Домбровського (наймолодшого сина поетки, що жив в Австралії)

ІСТОРІЯ

РІДНОГО КРАЮ

ТА ЇЇ ВИДАТНІ ПРЕДСТАВНИКИ

16 Листопад 1865 року
1820
1834
1861
1866
1867
1868
1939
1945
1960

1568
1588
1595
1648

XI-XIII ст.

1462
1503
1531
1568

1861
1866

1939
1945
1960

Микола Ізюба
Роман Лещука
Любомира Мелвель
Оксана Білозір

Мікронала: 4ч-9 В.Кл.
Хом'як Марія
Керівник: Карбовник і.А.

Василь Н. архітек

Дяк П. баб. у

Дивосвіт Марійки Підгірянки

Вірші М. Підгірянки

Марійка Підгірянка з дітьми.

Рис. Юліана Буцманюка

Марійка Підгірянка

Марійка Підгірянку співаємо (ч/ч) — Марія Омелянівна Ленерт-Домбровська, 29 березня 1981, с. Білі Осели в Івано-Франківщині — 29 травня 1963 р. сест Рузана Біла Лавка, в селі в Лисині та Личківському селі (ч/ч) — українська поетеса. Народилася в родині сільськогосподарів. У Марійки рано проявилася тяга до літератури, поезії. У 15 років пробує свої поетичні сили. В 1990 році екстерном університету складала іспити в українській спеціальності у Львові. Стала першою жінкою в Україні, яка отримала диплом з спеціальності «Українська література» в 1984 р. Першою жінкою в Україні, яка здобула диплом у 1988 р.

Кількість творів поетеси налічує до 100. Оксана Мелвель віршила М. Підгірянку до першого її вірша «Вірші» (1963) — українська поетеса. Народилася в родині сільськогосподарів, працювала в різних сферах, працювала в Україні, Австрії, працювала фотомоделью, в Україні працювала в журналі «Вісник». «На роботі, ти і діло». Прозвівала Марійка Підгірянкою і жінка.

Свого часу Максим Рильський висловив: «Марійка Підгірянку сприймають як поетку, мислительку, талановиту поетесу. І справді, поезія Марійки Підгірянки — це кристально чиста і глибока думка, це високий естетичний смак і оригінал». Діти вносили велику цінність до життя Поетеси, і це стало великою радістю для неї. Марійка Підгірянку серед інших людей не вважали ніколи. Виростивши поетку в Карпатській грі — це справляла матеріальна невпевненість, як і вийшло мати власну ідею поетеси.

Вамало, учас, чи ясну Боже, Дівоче

Твоя Марійко

ПОРХА ІЗ ПІДГІР'ЯНКИ

МАРІЙКА (1881-1993) ПІДГІР'ЯНКА

Мікронала: 4ч-9 В.Кл.
Хом'як Марія
Керівник: Карбовник і.А.

Василь Н. архітек

Дяк П. баб. у

Марійка Підгірянка — поетеса нашого краю

У музеї учителі проводять навчальні заняття, музейні уроки, уроки літератури рідного краю, тому серед експонатів музею – проекти учнів про життя і діяльність поетки та навчально - методичний посібник «Дивосвіт Марійки Підгірянки»

Експонат музею - «Подяка» учительському колективу за зібрані кошти для встановлення пам'ятника Марійці Підгірянці у с. Білі Ослави

На запрошення краєзнавця Василя Левицького керівник музею Карбовник І. А. відвідала музей Марійки Підгірянки 13 липня 2014 року, побувавши на урочистому відкритті єдиного пам'ятника Марійці Підгірянці у с. Білі Ослави

Рідне село Білі Ослави

«Нам пора для України жити!»
Іван ФРАНКО

Спеціальний Наддніпрянський районний газети «Народна Воля» (Ф. № 474 від 19.02.2002 р.)

Грудень 2014 року, № 8 (25)

Дай нам, Боже, миру у Новому 2015 році! Щасливого Різдва!

Нехай святе Різдво Христове принесе радість миру і злагоду у кожну родину!

Цям ятків шаранкы

Відомо, що в Україні є багато різних народностей, але найбільше українців. Українці мають свою мову, свою культуру, свою історію. Вони завжди були гостинними і щирими людьми. У наш час це особливо важливо, адже ми живемо в глобалізованому світі, де люди з різних країн зустрічаються і живуть разом. Українці завжди були готові допомогти тим, хто потребує допомоги. Це одна з наших великих цінностей.

Власів

Власів

Власів

Власів

Танцює в ансамблі

Власів

Учнівська організація музею

Власів

Учнівська організація музею

Власів

Проведення XXII Міжнародного гудульського фестивалю у Наддніпрянському районі

«ГРЕГІТ»

НАДДНІПРЯНСЬКИЙ

ВЕСЕЛЛЯНО-КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНИЙ ЧАСОПИС РЕГІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ГУДУЛЬЩИКІВ М. ЛЬВОВА

ЧАС І ПОДІЇ
№ 474

ПОСТАТЬ

Марійка Підгірянкя

Славна письменниця з Білих Ослав

Марійка Підгірянкя

Марійка Підгірянкя народилася в селі Білі Ослави Наддніпрянського району Львівської області. Вона є однією з найвідоміших українських письменниць. Її твори, такі як «Сонце в серці», «Вітер в серці», «Вода в серці», є класичними зразками української літератури. Вона також була активною громадською діячкою і працювала над розвитком культури в своєму рідному селі.

Вона була однією з перших українських жінок, які отримали вищу освіту. Вона закінчила Львівський університет і працювала вчителем. Її твори були перекладені багатьма мовами і стали популярними в Україні та за її межами.

Вона була однією з перших українських жінок, які отримали вищу освіту. Вона закінчила Львівський університет і працювала вчителем. Її твори були перекладені багатьма мовами і стали популярними в Україні та за її межами.

Вона була однією з перших українських жінок, які отримали вищу освіту. Вона закінчила Львівський університет і працювала вчителем. Її твори були перекладені багатьма мовами і стали популярними в Україні та за її межами.

«Час і Подія»

ВЕСЕЛЛЯНО-КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНИЙ ЧАСОПИС РЕГІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ГУДУЛЬЩИКІВ М. ЛЬВОВА

Минулих вихідних в Українськом Велика Музика зібрала майже для благодійного фонду Revived Soldiers Ukraine!

Музиканти

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Вихідні в Україні були дуже музичними. Велика кількість музикантів зібралася в Україні для благодійного концерту на користь фонду Revived Soldiers Ukraine. Концерт був дуже успішним і привернув велику аудиторію. Це свідчить про те, що українці дуже люблять музику і готові допомогти тим, хто потребує допомоги.

Під час війни колекцію музею поповнив
Молитовник захисника України «Мати Божа,
змилюйся над Україною»

16
Вірші-молитви відомої народної вчительки-поетеси Марійки ПІДГІРЯНКИ (1881-1963 рр.), яка народилася у Білих Ославах на Прикарпатті.

Отче наш
Отче наш, що в небі еси,
Україну нам спаси.
Най святиться Твоє ім'я
й українське знам'я.

Най Твоє Царство нам прийде,
зірницею зійде.
Най воля Твоя буде нам,
України синам.

Дай хліб насущний з рук Твоїх –
наука для нас всіх.
Провини наші відпусти.
Як всім одпустим й ми.

Від нас спокусу відверни,
від зради заслони.
Від лукавого нас ізбави
й Україну прослави.

1922 р.

17

Під Твою милість
Під Твою милість, Мати, прибігаєм:
Хай Твоя ласка хранить нас спасенна,
Змилюйся, змилуй над українським краєм
Єдина, чиста і благословенна.

Най наші ниви процвітуть щасливо,
Най любов наша їх гріє огненна,
Благослови нам і сівбу, і живо –
Єдина, чиста і благословенна.

І хорони нас від думок тривожних,
Най віра в правду веде нас спасенна,
Від бід збави нас, від пророків ложних –
Єдина, чиста і благословенна.

1922 р.

21 листопада 2022 року до Дня Гідності і Свободи у ліцеї № 74 було проведено молебень, освячені молитовники з віршами - молитвами Марійки Підгірянки отримали діти мобілізованих воїнів. Молитовник уклав, видав та подарував Василь Левицький

Запрошуємо до музею Марійки Підгірянки у ліцеї № 74

ТА ЛІТЕРАТУРИ КАРБОВНИК І.А. ЗАПРОШУЮТЬ
НАТУ-МУЗЕЙ М.ПІДГІРЯНКИ З НАГОДИ
ЧЧА ВІД ДНЯ ЇЇ НАРОДЖЕННЯ

МАРІЙКА ПІДГІРЯНКА
(МАРІЯ ОМЕЛІВНА ЛЕНЕРТ-ДЕМБРОВСЬКА)

Мама
77
БЕРЕЗНЯ

Кімната-музей Марійки Підгірянки

І як все буду позабувати,
То піднімуть пісеньки мої.
Марійка Підгірянко

Для України вірно жиймо,
Її віддаймо труди.
Марійка Підгірянко

Субота перед Вербню неділею в Рудно 1991 року була особливою: мешканці селища вшанували 110-і роковини від дня народження Марійки Підгірянки, талановитої української поетки та народної вчительки, що скромно і непомітно прожила тут на квартирі в сім'ї Ситників з 1957 по 1963 рік. Тоді освятили меморіальну дошку на будинку, де видатна галичанка провела свої останні роки. Одну з вулиць селища перейменували на честь Марійки Підгірянки, а 1998 року в приміщенні школи № 74 заснували кімнату-музей Марійки Підгірянки. 27 вересня 2021 року школу перейменовано на ліцей та присвоєно назву освітянки Марійки Підгірянки.

Для України вірно жиймо.
Її віддаймо труди.

м. Львів - Рудно, 79493
вул. І. Огієнка, 9
Тел. (032) 297 - 87-96
lyceum74lv@ukr.net

Кімната-музей Марійки Підгірянки

Щороку у день народження поетки, 29 березня, ліцеїсти запрошують усіх охочих відвідати музей та дізнатися про видатну галичанку, віддану освітянку, талановиту письменницю, славетну руднівчанку та велику українку

